

eul_wid: pfk-bl

Λουκιανὸς ὁ Σαμοσατεύς · Lucian of Samosata

Zeus the Tragedian

Ζεὺς Τραγωδός

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)
Dialect: Ἀττικίζουσα [Atticizing](#)
Domain: Ῥητορική [Oratory](#)
Format: Λόγος [Oration](#)

- J Tr t ZEYΣ ΤΡΑΓΩΙΔΟΣ ΕΡΜΗΣ ὦ Ζεῦ, τί σύννους κατὰ μόνας σαυτῷ λαλεῖς, ὥχρος περιπατῶν, φιλοσόφου τὸ χρῶμ' ἔχων; ἐμοὶ προσανάθου, λαβέ με σύμβουλον πόνων, μὴ καταφρονήσης οἰκέτου φλυαρίας. ^[1]
- J Tr 1 ΑΘΗΝΗ Ναὶ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων, γουνουμαί σε θεὰ γλαυκῶπις, τριτογένεια, ἐξαύδα, μὴ κεῖθε νόω, ἵνα εἶδομεν ἥδη, τίς μῆτις δάκνει σε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, ἢ τί βαρὺ στενάχεις ὥχρος τέ σε εἶλε παρειάς; ZEYΣ Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος, οὐδὲ πάθος οὐδὲ συμφορὰ τραγωδική, ἣν οὐκ ἱαμβείοις ὑπερπαίω δέκα. ΑΘΗΝΗ Ἄπολλον, οἷσις φροιμίσις ἄρχη λόγου; ZEYΣ ὦ παγκάκιστα χθόνια γῆς παιδεύματα, σύ τ', ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' εἵργασαι κακά. ΑΘΗΝΗ Τί δ' ἐστί; πρὸς χορὸν γὰρ οἰκείων ἐρεῖς. ZEYΣ ὦ μεγαλοσμαράγου στεροπᾶς ροίζημα, τί ῥέξεις; ΗΡΑ Κοίμισον ὄργάν, εἰ μὴ κωμωδίαν, ὦ Ζεῦ, δυνάμεθα ὑποκρίνεσθαι μηδὲ ῥαψωδεῖν ὥσπερ οὗτοι μηδὲ τὸν Εὐριπίδην ὅλον καταπεπώκαμεν, ὥστε σοι ὑποτραγωδεῖν. ^[20]
- J Tr 2 ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν τῆς λύπης ἣτις ἐστί σοι; ZEYΣ Οὐκ οἶσθ', ἐπεὶ τοι κἂν ἐκώκυες μέγα. ΗΡΑ Οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὧν πάσχεις ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν· οὐ μὴν κωκύω γε ὑπὸ ἔθους, ἥδη πολλάκις ὑβρισθεῖσα ὑπὸ σοῦ τὰ τοιαῦτα. εἰκὸς γοῦν ἦτοι Δανάην τινὰ ἢ Σεμέλην ἢ Εὐρώπην αὐθις εὐρόντα σε ἀνιᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, εἶτα βουλευέσθαι ταῦρον ἢ σάτυρον ἢ χρυσὸν γενόμενον ῥυῆναι διὰ τοῦ ὀρόφου εἰς τὸν κόλπον τῆς ἀγαπωμένης· τὰ σημεῖα γὰρ ταῦτα, οἱ στεναγμοὶ καὶ τὰ δάκρυα καὶ τὸ ὥχρον εἶναι, οὐκ ἄλλου του ἢ ἔρωτός ἐστιν. ZEYΣ ὦ μακαρία, ἣτις ἐν ἔρωτι καὶ ταῖς τοιαύταις παιδιαῖς οἶει τὰ πράγματα ἡμῖν εἶναι. ΗΡΑ Ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰ μὴ τοῦτο, ἀνιᾶ σε Δία ὄντα; ZEYΣ Ἐν ἐσχάτοις, ὦ Ἥρα, τὰ θεῶν πράγματα, καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, ἐπὶ ξυροῦ ἔστηκεν εἴτε χρή τιμᾶσθαι ἡμᾶς ἔτι καὶ τὰ γέρα ἔχειν τὰν τῇ γῇ εἴτε καὶ ἡμελησθαι παντάπασιν καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. ^[5]
- J Tr 3 ΗΡΑ Μῶν ἢ γίγαντάς τινας αὐθις ἢ γῇ ἔφυσεν, ἢ οἱ Τιτᾶνες διαρρήξαντες τὰ δεσμὰ καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες αὐθις ἡμῖν ἐναντία αἵρονται τὰ ὅπλα; ZEYΣ Θάρσει, τὰ νέρθεν ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. ΗΡΑ Τί οὖν ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; οὐχ ὁρῶ γάρ, ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα παραλυποῖ, ἐφ' ὅτῳ Πῶλος ἢ Ἀριστόδημος ἀντὶ Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας. ZEYΣ Τιμοκλῆς, ὦ Ἥρα, ὁ Στωϊκὸς καὶ Δᾶμις ὁ Ἐπικούρειος χθές, οὐκ οἶδα ὅθεν σφίσιν ἀρξαμένου τοῦ λόγου, προνοίας πέρι διελεγέσθην παρόντων μάλα συχνῶν καὶ δοκίμων ἀνθρώπων, ὅπερ μάλιστα ἡνίασέ με· καὶ ὁ μὲν Δᾶμις οὐδ' εἶναι θεοὺς ἔφασκεν, οὐχ ὅπως τὰ γινόμενα ἐπισκοπεῖν ἢ

διατάττειν, ὁ Τιμοκλῆς δὲ ὁ βέλτιστος ἐπειρᾶτο συναγωνίζεσθαι ἡμῖν· εἶτα ὄχλου πολλοῦ ἐπιρρυέντος οὐδὲν πέρας ἐγένετο τῆς συνουσίας· διελύθησαν γὰρ εἰσαυθις ἐπισκέψεσθαι τὰ λοιπὰ συνθέμενοι, καὶ νῦν μετέωροι πάντες εἰσίν, ὁπότερος κρατήσῃ καὶ ἀληθέστερα δόξει λέγειν. ^[10]

J Tr 4 ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὡς ἐν στενῷ παντάπασιν τὰ ἡμέτερα, ἐν ἐνὶ ἀνδρὶ κινδυνευόμενα; καὶ δυοῖν θάτερον ἢ παρεῶσθαι ἀνάγκη, ὀνόματα μόνον εἶναι δόξαντας, ἢ τιμᾶσθαι ὥσπερ πρὸ τοῦ, ἦν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρσχη λέγων. ΗΡΑ Δεινὰ ταῦτα ὡς ἀληθῶς, καὶ οὐ μάτην, ὦ Ζεῦ, ἐπετραγώδεις αὐτοῖς. ^[17]

J Tr 5 ΖΕΥΣ Σὺ δὲ ᾧου Δανάης τινὸς ἢ Ἀντιόπης εἶναι μοι λόγον ἐν ταραχῷ τοσούτῳ. τί δ' οὖν, ὦ Ἑρμῇ καὶ Ἥρᾳ καὶ Ἀθηνᾶ, πράττοιμεν ἄν; συνευρίσκετε γὰρ καὶ αὐτοὶ τὸ μέρος. ΕΡΜΗΣ Ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινόν φημι δεῖν τὴν σκέψιν ἐπανενεγκεῖν ἐκκλησίαν συναγαγόντα. ΗΡΑ Κάμοι ταῦτα συνδοκεῖ ἅπερ καὶ τούτῳ. ΑΘΗΝΗ Ἀλλ' ἐμοὶ τάναντία δοκεῖ, ὦ πάτερ, μὴ συνταράττειν τὸν οὐρανὸν μηδὲ δῆλον εἶναι θορυβοῦμενον τῷ πράγματι, πράττειν δὲ ἰδίᾳ ταῦτα ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δᾶμις δὲ καταγελασθεὶς ἅπεισιν ἐκ τῆς συνουσίας. ΕΡΜΗΣ Ἀλλ' οὔτε ἀγνοήσεται ταῦτα, ὦ Ζεῦ, ἐν φανερῷ ἐσομένης τῆς ἔριδος τοῖς φιλοσόφοις, καὶ δόξεις τυραννικὸς εἶναι μὴ κοινούμενος περὶ τῶν οὕτω μεγάλων καὶ κοινῶν ἅπασιν. ΖΕΥΣ Οὐκοῦν ἤδη κήρυττε καὶ παρέστωσαν ἅπαντες· ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ^[18]

J Tr 6 ΕΡΜΗΣ Ἰδοὺ δὴ εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί· μὴ μέλλετε, συνέλθετε πάντες, ἤκετε, περὶ μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. ΖΕΥΣ Οὕτω ψιλὰ, ὦ Ἑρμῇ, καὶ ἀπλοῖκὰ καὶ πεζὰ κηρύττεις, καὶ ταῦτα ἐπὶ τοῖς μεγίστοις συγκαλῶν; ΕΡΜΗΣ Ἀλλὰ πῶς γάρ, ὦ Ζεῦ, ἀξιοῖς; ΖΕΥΣ Ὅπως ἀξιώ; ἀποσέμνυνε, φημί, τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μάλλον συνέλθοιεν. ΕΡΜΗΣ Ναί. ἀλλ' ἐποποιῶν, ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψωδῶν τὰ τοιαῦτα, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ποιητικός εἰμι· ὥστε διαφθερῶ τὸ κήρυγμα ἢ ὑπέρμετρα ἢ ἐνδεᾶ συνείρων, καὶ γέλως ἔσται παρ' αὐτοῖς ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν· ὁρῶ γοῦν καὶ τὸν Ἀπόλλω γελῶμενον ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν, καίτοι ἐπικρυπτούσης τὰ πολλὰ τῆς ἀσαφείας, ὡς μὴ πάνυ σχολὴν ἄγειν τοὺς ἀκούοντας ἐξετάζειν τὰ μέτρα. ΖΕΥΣ Οὐκοῦν, ὦ Ἑρμῇ, τῶν Ὀμήρου ἐπῶν ἐγκαταμίγνυνε τὰ πολλὰ τῷ κηρύγματι, οἷς ἐκεῖνος ἡμᾶς συνεκάλει μεμνήσθαι δέ σε εἰκός. ΕΡΜΗΣ Οὐ πάνυ μὲν οὕτω σαφῶς καὶ προχείρως πειράσομαι δὲ ὁμῶς. Μῆτε τις οὖν θήλεια θεὸς ... μῆτε τις ἄρσην, μηδ' αὖ τῶν ποταμῶν μενέτω νόσφ' Ὀκεανοῖο μηδὲ τε νυμφάων, ἀλλ' ἐς Διὸς ἔλθετε πάντες εἰς ἀγορὴν, ὅσοι τε κλυτὰς δαίνυσθ' ἐκατόμβας, ὅσοι τ' αὖ μέσατοι ἢ ὕστατοι ἢ μάλα πάγχυ νώνυμοι βωμοῖσι παρ' ἀκνίσοισι κάθησθε. ΖΕΥΣ Εὖ γε, ὦ Ἑρμῇ, ἄριστα κεκήρυκταί σοι, καὶ συνίασι γὰρ ἤδη· ὥστε παραλαμβάνων κάθιζε αὐτοὺς κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστον, ὡς ἂν ὕλης ἢ τέχνης ἔχῃ, ἐν προεδρίᾳ μὲν τοὺς χρυσοῦς, εἶτα ἐπὶ τούτοις τοὺς ἀργυροῦς, εἶτα ἐξῆς ὁπόσοι ἐλεφάντινοι, εἶτα τοὺς χαλκοῦς ἢ λιθίνους, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις οἱ Φειδίου μὲν ἢ Ἀλκαμένους ἢ Μύρωνος ἢ Εὐφράνορος ἢ τῶν ὁμοίων τεχνιτῶν προτετιμήσθων, οἱ συρφετώδεις δὲ οὗτοι καὶ ἄτεχνοι πόρρω που συνωσθέντες σιωπῇ ἀναπληρούντων μόνον τὴν ἐκκλησίαν. ^[10]

J Tr 7 ΕΡΜΗΣ Ὡς ταῦτα καὶ καθεδοῦνται ὡς προσήκει. ἀλλ' ἐκεῖνο οὐ χεῖρον εἰδέναι, ἦν τις αὐτῶν χρυσοῦς μὲν ἢ καὶ πολυτάλαντος τὴν ὀλκὴν, οὐκ ἀκριβὴς δὲ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ κομιδῇ ἰδιωτικὸς καὶ ἀσύμμετρος, πρὸ τῶν χαλκῶν τῶν Μύρωνος καὶ Πολυκλείτου καὶ τῶν Φειδίου καὶ Ἀλκαμένους λιθίνων καθεδεῖται ἢ προτιμωτέραν χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην; ΖΕΥΣ Ἐχρῆν μὲν οὕτως, ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὁμῶς προτιμητέος. ΕΡΜΗΣ Μανθάνω· πλουτίνδην κελεύεις ἀλλὰ μὴ ἀριστίνδην καθίζειν, καὶ ἀπὸ τιμημάτων ἤκετ' οὖν εἰς τὴν προεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοί. ^[21]

J Tr 8

ἐοίκασι δ' οὖν, ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ προεδρεύειν μόνοι· ὡς τοὺς γε Ἑλληνας ὀρᾷς ὁποιοὶ εἴσι, χαρίεντες μὲν καὶ εὐπρόσωποι καὶ κατὰ τέχνην ἐσχηματισμένοι, λίθινοι δὲ ἢ χαλκοὶ ὅμως ἅπαντες ἢ οἱ γε πολυτελέστατοι αὐτῶν ἐλεφάντινοι ὀλίγον ὅσον τοῦ χρυσοῦ ἐπιστίβον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχράνθαι καὶ ἐπηυγᾶσθαι μόνον, τὰ δὲ ἔνδον ὑπόξυλοι καὶ οὗτοι, μυῶν ἀγέλας ὅλας ἐμπολιτευομένας σκέποντες· ἡ Βενδῖς δὲ αὕτη καὶ ὁ Ἄνουβις ἐκείνοσιν καὶ παρ' αὐτὸν ὁ Ἄττις καὶ ὁ Μίθρης καὶ ὁ Μῆν ὀλόχρυσοι καὶ βαρεῖς καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. ΠΟΣΕΙΔΩΝ Καὶ ποῦ τοῦτο, ὦ Ἑρμῇ, δίκαιον, τὸν κυνοπρόσωπον τοῦτον προκαθίζειν μου τὸν Αἰγύπτιον, καὶ ταῦτα Ποσειδῶνος ὄντος; ΕΡΜΗΣ Ναί, ἀλλὰ σὲ μὲν, ὦ ἐννοσίγαιε, χαλκοῦν ὁ Λύσιππος καὶ πτωχὸν ἐποίησεν, οὐκ ἐχόντων τότε Κορινθίων χρυσόν· οὗτος δὲ ὅλοις μετάλλοις πλουσιώτερός ἐστιν. ^[5]

J Tr 9 ἀνέχεσθαι οὖν χρή παρεωσμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν εἴ τις ῥῖνα τηλικαύτην χρυσὴν ἔχων προτετιμήσεται σου. ΑΦΡΟΔΙΤΗ Οὐκοῦν, ὦ Ἑρμῇ, κάμῃ λαβὼν ἐν τοῖς προέδροις που κάθιζε· χρυσὴ γάρ εἰμι. ^[9]

J Tr 10 ΕΡΜΗΣ Οὐχ ὅσα γε, ὦ Ἀφροδίτη, κάμῃ ὀρᾷν, ἀλλ' εἰ μὴ πάνυ λημῶ, λίθου τοῦ λευκοῦ, Πεντέληθεν, οἶμαι, λιθοτομηθεῖσα, εἴτα δόξαν οὕτω Πραξιτέλει Ἀφροδίτῃ γενομένη Κνιδίους παρεδόθης. ΑΦΡΟΔΙΤΗ Καὶ μὴν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρέξομαι ἄνω καὶ κάτω τῶν ῥαψωδίων χρυσὴν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. ΕΡΜΗΣ Καὶ γὰρ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολὺχρυσον εἶναι ἔφη καὶ πλούσιον· ἀλλὰ νῦν ὄψει κάκεινον ἐν τοῖς ζευγίταις που καθήμενον, ἀπεστεφανωμένον τε ὑπὸ τῶν ληστῶν καὶ τοὺς κόλλοπας τῆς κιθάρας περισευλημένον. ὥστε ἀγάπα καὶ σὺ μὴ πάνυ ἐν τῷ θητικῷ ἐκκλησιάζουσα. ΚΟΛΟΣΣΟΣ ΡΟΔΙΩΝ Ἐμοὶ δὲ τίς ἂν ἐρίσαι τολμήσειεν Ἡλίω τε ὄντι καὶ τηλικούτῳ τὸ μέγεθος; εἰ γοῦν μὴ ὑπερφυᾶ μηδὲ ὑπέρμετρον οἱ Ῥόδιοι κατασκευάσασθαι με ἡξίωσαν, ἀπὸ τοῦ Ἰσοῦ τελέσματος ἐκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐπεποίητο ἄν· ὥστε ἀνάλογον πολυτελέστερος ἂν νομιζοίμην. ^[5]

J Tr 11 καὶ πρόσσεστιν ἡ τέχνη καὶ τῆς ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς ἐν μεγέθει τοσοῦτῳ. ΕΡΜΗΣ Τί, ὦ Ζεῦ, χρή ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοὶ γοῦν τοῦτο· εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστιν, εἰ δὲ λογιζοίμην ἀφ' ὀπόσων ταλάντων κεχάλκευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους ἂν εἴη. ΖΕΥΣ Τί γὰρ ἔδει παρεῖναι καὶ τοῦτον ἐλέγχοντα τὴν τῶν ἄλλων μικρότητα καὶ ἐνοχλήσοντα τῇ καθέδρᾳ; πλὴν ἀλλ', ὦ Ῥοδίων ἄριστε, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα προτιμητέος εἴ τῶν χρυσῶν, πῶς ἂν καὶ προεδρεύοις, εἰ μὴ δεήσει ἀναστῆναι πάντας ὡς μόνος καθέζοιο, τὴν Πινύκα ὅλην θατέρᾳ τῶν πυγῶν ἐπιλαβών; ὥστε ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοστάδην ἐκκλησιάζων, ἐπικεκυφὼς τῷ συνεδρίῳ. ΕΡΜΗΣ Ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δύσλυτον καὶ τοῦτο· χαλκῶ μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἐστὸν καὶ τέχνης τῆς αὐτῆς, Λυσίππου ἑκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέγιστον, ὁμοτίμῳ τὰ ἐς γένος, ἅτε δὴ Διὸς παῖδε, ὁ Διόνυσος οὕτοσιν καὶ Ἡρακλεῖς. ^[5]

J Tr 12 πότερος οὖν αὐτῶν προκαθίζει; φιλονεικοῦσι γάρ, ὡς ὀρᾷς. ΖΕΥΣ Διατρίβομεν, ὦ Ἑρμῇ, πάλαι δέον ἐκκλησιάζειν· ὥστε νῦν μὲν ἀναμιξὶ καθιζόντων, ἐνθ' ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ, εἰσαυθὺς δὲ ἀποδοθήσεται περὶ τούτων ἐκκλησία, κἀγὼ εἴσομαι τότε ἥντινα χρή ποιήσασθαι τὴν τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. ΕΡΜΗΣ Ἀλλ', Ἡράκλεις, ὡς θορυβοῦσι τὰ κοινὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν ταῦτα βοῶντες, “Διανομὰς ποῦ τὸ νέκταρ; ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπεν· ποῦ αἱ ἐκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας.” ^[11]

J Tr 13 ” ΖΕΥΣ Κατασιώπησον αὐτούς, ὦ Ἑρμῇ, ὡς μάθωσιν ὅτου ἔνεκα συνελέγησαν τοὺς λήρους τούτους ἀφέντες. ΕΡΜΗΣ Οὐχ ἅπαντες, ὦ Ζεῦ, τὴν Ἑλλήνων φωνὴν συνιᾷσιν· ἐγὼ δὲ οὐ πολὺγλωττός εἰμι, ὥστε καὶ Σκύθαις καὶ Πέρσαις καὶ Θραξίν καὶ Κελτοῖς συνετὰ κηρύττειν. ἄμεινον οὖν, οἶμαι, τῇ χειρὶ σημαίνειν καὶ παρακελεύεσθαι σιωπᾶν. ΖΕΥΣ Οὕτω ποίει. ΕΡΜΗΣ Εὖ γε, ἀφωνότεροι γεγέννηνταί σοι τῶν σοφιστῶν. ^[13]

J Tr 14

ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς; πάλαι πρὸς σέ ἀποβλέπουσι περιμένοντες ὃ τι καὶ ἐρεῖς. ZEYS Ἄλλ' ὃ γε πέπονθα, ὦ Ἑρμῇ, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς σέ εἰπεῖν υἱὸν ὄντα. οἶσθα ὅπως θαρραλέος ἀεὶ καὶ μεγαληγόρος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἦν. EPMHS Οἶδα καὶ ἐδεδίειν γε ἀκούων σου δημηγοροῦντος, καὶ μάλιστα ὁπότε ἠπείλεις ἀνασπάσειν ἐκ βάθρων τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς τὴν σειρὰν ἐκείνην τὴν χρυσοῦν καθεῖς. ZEYS Ἀλλὰ νῦν, ὦ τέκνον, οὐκ οἶδα εἴτε ὑπὸ τοῦ μεγέθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν εἴτε καὶ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν παρόντων— πολυθεωτάτη γάρ, ὡς ὁρᾷς, ἡ ἐκκλησία—διατετάραγμαί τὴν γνώμην καὶ ὑπότρομός εἰμι καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε· τὸ δὲ ἀτοπώτατον ἀπάντων, ἐπιλέλυσμαι τὸ προοίμιον τῶν ὅλων, ὃ παρεσκευασάμην ὡς εὐπροσωποτάτη μοι ἡ ἀρχὴ γένοιτο πρὸς αὐτούς. EPMHS Ἀπολώλεκας, ὦ Ζεῦ, ἅπαντα· οἱ δὲ ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν καὶ τι ὑπέρμεγα κακὸν ἀκούσεσθαι προσδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ διαμέλλεις. ZEYS Βούλει οὖν, ὦ Ἑρμῇ, τὸ Ὀμηρικὸν ἐκεῖνο προοίμιον ἀναρραψωδῆσω πρὸς αὐτούς; EPMHS Τὸ ποῖον; ZEYS Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ πᾶσαι τε θεάιναι. EPMHS Ἀπαγε, ἱκανῶς καὶ πρὸς ἡμᾶς πεπαρώδηταί σοι τὰ πρῶτα. πλὴν εἰ δοκεῖ, τὸ μὲν φορτικὸν τῶν μέτρων ἄφες, σὺ δὲ τῶν Δημοσθένους δημηγοριῶν τῶν κατὰ Φιλίππου ἦντινα ἂν ἐθέλης σύνειρε, ὀλίγα ἐναλλάττων· οὕτω γοῦν οἱ πολλοὶ νῦν ῥητορεύουσιν. ZEYS Εὖ λέγεις ἐπίτομόν τινα ῥητορείαν καὶ ῥαδιουργίαν ταύτην εὐκαιρον τοῖς ἀπορουμένοις. EPMHS Ἄρξαι δ' οὖν ποτε. ^[33]

J Tr 15 ZEYS Ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὦ ἄνδρες θεοί, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερόν γένοιτο ὑμῖν ὃ τι διή ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν ἐφ' ὅτῳ νῦν συνελέγητε. ὅτε τοίνυν τοῦτο οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἀκροᾶσθαι μου λέγοντος. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς, ὦ θεοί, μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς ὅτι τῶν παρόντων ἐρρωμένως ἀντιληπτέον ἡμῖν ἐστίν, ἡμεῖς δὲ πάννυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτά. βούλομαι δὲ ἥδη—καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης—αὐτὰ ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς διαταραχθεὶς συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. Χθὲς γάρ, ὡς ἴστε, Μνησιθέου τοῦ ναυκλήρου θύσαντος τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηϊ ὀλίγου δεῖν ἀπολομένη περὶ τὸν Καφηρέα, εἰσιτώμεθα ἐν Πειραιεῖ, ὁπόσους ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν· εἴτα μετὰ τὰς σπονδὰς ὑμεῖς μὲν ἄλλος ἄλλην ἐτράπεσθε, ὡς ἐκάστῳ ἔδοξεν, ἐγὼ δὲ—οὐδέπω γὰρ πάννυ ὅψῃ ἦν—ἀνῆλθον ἐς τὸ ἄστυ ὡς περιπατήσαιμι τὸ δειλινὸν ἐν Κεραμεικῷ, ἐννοῶν ἅμα τοῦ Μνησιθέου τὴν μικρολογίαν, ὃς ἐκκαίδεκα θεοὺς ἐστιῶν ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, γέροντα κάκεῖνον ἥδη καὶ κορυζῶντα, καὶ λιβανωτοῦ χόνδρους τέτταρας εὖ μάλα εὐρωτιῶντας, ὡς αὐτίκα ἐπισβεσθῆναι τῷ ἄνθρακι, μηδὲ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι τοῦ καπνοῦ παρασχόντας, καὶ ταῦτα ἐκατόμβας ὅλας ὑποσχόμενος ὁπότε ἡ ναὺς ἥδη προσεφέρετο τῷ σκοπέλῳ καὶ ἐντὸς ἦν τῶν ἐρμάτων. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐννοῶν γίγνομαι κατὰ τὴν Ποικίλῃν, ὁρῶ πλῆθος ἀνθρώπων ἀάμπου συνεστηκός, ἐνίους μὲν ἔνδον ἐν αὐτῇ τῇ στοᾷ, πολλοὺς δὲ καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, καὶ τινὰς βοῶντας καὶ διατεινομένους ἐπὶ τῶν θάκων καθημένους. ^[5]

J Tr 16 εἰκάσας οὖν ὅπερ ἦν, φιλοσόφους εἶναι τῶν ἐριστικῶν τούτων, ἐβουλήθη ἐπιστὰς ἀκοῦσαι αὐτῶν ὃ τι καὶ λέγουσι· καὶ—ἔτυχον γὰρ νεφέλην τῶν παχειῶν περιβεβλημένος—σηματίσας ἑμαυτὸν εἰς τὸν ἐκείνων τρόπον καὶ τὸν πῶγωνα ἐπισπασάμενος εὖ μάλα ἐώκειν φιλοσόφῳ· καὶ δὴ παραγκωνισάμενος τοὺς πολλοὺς εἰσέρχομαι ἀγνοούμενος ὅστις εἶην. εὐρίσκω τε τὸν Ἐπικούρειον Δᾶμιν, τὸν ἐπίτριπτον, καὶ Τιμοκλέα τὸν Στωϊκόν, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκθύμως πάννυ ἐρίζοντας· ὁ γοῦν Τιμοκλῆς καὶ Ἰδρου καὶ τὴν φωνὴν ἥδη ἐξεκέκοπτο ὑπὸ τῆς βοῆς, ὁ Δᾶμις δὲ τὸ σαρδάνιον ἐπιγελῶν ἔτι μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. Ἦν δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς· ὁ μὲν γὰρ κατάρατος Δᾶμις οὔτε προνοεῖν ἡμᾶς ἔφασκε τῶν ἀνθρώπων οὔτ' ἐπισκοπεῖν τὰ γινόμενα παρ' αὐτοῖς, οὐδὲν ἄλλο ἢ μηδὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων· τοῦτο γὰρ αὐτῷ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐδύνατο· καὶ ἥσάν τινες οἱ ἐπὶ ἡνουν αὐτόν. ^[5]

J Tr 17

ὁ δ' ἕτερος τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφρόνει καὶ ὑπερεμάχει καὶ ἡγανάκτει καὶ πάντα τρόπον συνηγωνίζετο τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαινῶν καὶ διεξιῶν ὡς ἐν κόσμῳ καὶ τάξει τῇ προσηκούσῃ ἐξηγούμεθα καὶ διατάττομεν ἕκαστα· καὶ εἶχε μὲν τινὰς καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπαινοῦντας, πλὴν ἐκεκμήκει γὰρ ἤδη καὶ πονήρως ἐφώνει καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν Δᾶμιν ἀπέβλεπε—, συνεῖς δὲ ἐγὼ τὸ κινδύνευμα τὴν νύκτα ἐκέλευσα περιχυθεῖσαν διαλύσαι τὴν συνουσίαν. ἀπῆλθον οὖν εἰς τὴν ὑστεραίαν συνθέμενοι εἰς τέλος ἐπεξελεύσεσθαι τὸ σκέμμα, καὶ γὰρ παρομαρτῶν τοῖς πολλοῖς ἐπήκουον μεταξὺ ἀπιόντων οἵκαδε παρ' αὐτοὺς ἐπαινοῦντων τὰ τοῦ Δάμιδος καὶ ἤδη παρὰ πολὺ αἰρουμένων τὰ ἐκείνου· ἦσαν δὲ καὶ οἱ μὴ ἀξιοῦντες προκατεγνώκεναι τῶν ἐναντίων ἀλλὰ περιμένειν εἴ τι καὶ ὁ Τιμοκλῆς αὔριον ἐρεῖ. Ταῦτ' ἔστιν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα, οὐ μικρά, ὦ θεοί, εἰ λογιεῖσθε ὡς ἡ πᾶσα μὲν ἡμῖν τιμὴ καὶ δόξα καὶ πρόσδοδος οἱ ἄνθρωποι εἰσιν· εἰ δ' οὗτοι πεισθεῖεν ἢ μηδὲ ὅλως θεοὺς εἶναι ἢ ὄντας ἀπρονοήτους εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄθυστα καὶ ἀγέραστα καὶ ἀτίμητα ἡμῖν ἔσται τὰ ἐκ γῆς καὶ μάτην ἐν οὐρανῷ καθεδούμεθα λιμῷ ἐχόμενοι, ἐορτῶν ἐκείνων καὶ πανηγύρεων καὶ ἀγώνων καὶ θυσιῶν καὶ παννυχίδων καὶ πομπῶν στερούμενοι. ^[5]

J Tr 18 ὡς οὖν ὑπὲρ τηλικούτων φημι δεῖν ἅπαντας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι καὶ ἄφ' ὅτου κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς καὶ δόξῃ ἀληθέστερα λέγειν, ὁ Δᾶμις δὲ καταγελασθήσεται πρὸς τῶν ἀκουόντων· ὡς ἔγωγε οὐ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πέποιθα ὡς κρατήσῃ καθ' ἑαυτόν, ἢ μὴ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσγένηται. κήρυττε οὖν, ὦ Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου, ὡς ἀνιστάμενοι συμβουλευοίεν. ΕΡΜΗΣ Ἄκουε, σίγα, μὴ τάραττε· τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο; οὐδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἡγγελμένων ἐκπεπληγμένοι; ΜΩΜΟΣ Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε· ἐγὼ δέ, εἴ γέ μοι μετὰ παρρησίας λέγειν δοθείη, πολλὰ ἄν, ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. ^[21]

J Tr 19 ΖΕΥΣ Λέγε, ὦ Μῶμε, πάνυ θαρρῶν· δῆλος γὰρ εἶ ἐπὶ τῷ συμφέροντι παρρησιασόμενος. ΜΩΜΟΣ Οὐκοῦν ἀκούετε, ὦ θεοί, τὰ γε ἀπὸ καρδίας, φασίν· ἐγὼ γὰρ καὶ πάνυ προσεδόκων ἐς τὸδε ἀμηχανίας περιστήσεσθαι τὰ ἡμέτερα καὶ πολλοὺς τοιούτους ἀναφύσεσθαι ἡμῖν σοφιστάς, παρ' ἡμῶν αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς τόλμης λαμβάνοντας καὶ μὰ τὴν Θέμιν οὔτε τῷ Ἐπικούρῳ ἄξιον ὀργίζεσθαι οὔτε τοῖς ὀμιληταῖς αὐτοῦ καὶ διαδόχοις τῶν λόγων, εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὅποταν ὀρώσι τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν ταραχήν, καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς αὐτῶν ἀμελουμένους, ἐν πενίᾳ καὶ νόσοις καὶ δουλείᾳ καταφθειρομένους, παμπονήρους δὲ καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους προτιμωμένους καὶ ὑπερπλουτοῦντας καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι, καὶ τοὺς μὲν ἱεροσύλους οὐ κολαζομένους ἀλλὰ διαλανθάνοντας, ἀνασκολοπιζομένους δὲ καὶ τυμπανιζομένους ἐνίοτε τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας; Εἰκότως τοίνυν ταῦτα ὀρώντες οὕτω διανοοῦνται περὶ ἡμῶν ὡς οὐδὲν ὅλως ὄντων, καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων, ὡς διαβάς τις τὸν Ἄλυν μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει, οὐ μέντοι δηλούντων, εἴτε τὴν αὐτοῦ εἴτε τὴν τῶν πολεμίων· καὶ πάλιν ὦ θεῖη Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν. ^[5]

J Tr 20 καὶ Πέρσαι γάρ, οἶμαι, καὶ Ἕλληνες γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅταν μὲν γὰρ τῶν ῥαψωδῶν ἀκούωσιν, ὅτι καὶ ἐρώμεν καὶ τιτρωσκόμεθα καὶ δεσμούμεθα καὶ δουλεύομεν καὶ στασιάζομεν καὶ μυρία ὅσα πράγματα ἔχομεν, καὶ ταῦτα μακάριοι καὶ ἄφθαρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο ἢ δικαίως καταγελῶσι καὶ ἐν οὐδενὶ λόγῳ τίθενται τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δὲ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἄνθρωποι ὄντες οὐ πάνυ ἀνόητοι διελέγχουσι ταῦτα καὶ τὴν πρόνοιαν ἡμῶν παρωθοῦνται, δέον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἔτι θύουσι τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσιν. Καί μοι ἐνταῦθα, ὦ Ζεῦ—μόνοι γάρ ἐσμεν καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος πάρεστι τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους καὶ Διονύσου καὶ Γανυμήδους καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεγγράπτων τούτων—ἀπόκριναι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτέ σοι

ἐμέλησεν ἐς τοσοῦτον τῶν ἐν τῇ γῇ, ὥς ἐξετάσαι οἵτινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι ἢ οἵτινες οἱ χρηστοί εἰσιν· ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. ^[5]

J Tr 21 εἰ γοῦν μὴ ὁ Θησεὺς ἐκ Τροιζήνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν ὁδοῦ πάρεργον ἐξέκοψε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοὶ καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ οὐδὲν ἂν ἐκώλυνεν ζῆν ἐντρυφώντας ταῖς τῶν ὁδῶ βαδίζόντων σφαγαῖς τὸν Σκείρωνα καὶ Πιτυοκάμπτην καὶ Κερκυόνα καὶ τοὺς ἄλλους· ἢ εἴ γε μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος καὶ προνοητικός, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀναπυνθανόμενος τὰ παρ' ἐκάστοις ἐξέπεμπε τουτονὶ τὸν οἰκέτην αὐτοῦ, ἐργατικὸν ἄνθρωπον καὶ πρόθυμον εἰς τοὺς πόνους, ὃ Ζεῦ, σὺ ὀλίγον ἐφρόντισας ἂν τῆς Ὑδρας καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνέων καὶ ἵππων τῶν Θρακίων καὶ τῆς Κενταύρων ὕβρεως καὶ παροινίας. Ἀλλ' εἰ χρή τάληθ' ἡ λέγειν, καθήμεθα τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις θύει καὶ κνισᾷ τοὺς βωμούς· τὰ δ' ἄλλα κατὰ ῥοὴν φέρεται ὥς ἂν τύχη ἕκαστον παρασυρόμενα. ^[20]

J Tr 22 τοιγαροῦν εἰκότα νῦν πάσχομεν καὶ ἔτι πεισόμεθα, ἐπειδὴν κατ' ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες εὐρίσκωσιν οὐδὲν ὄφελος αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν καὶ τὰς πομπὰς πέμποιεν. εἴτ' ἐν βραχεῖ ὄψει καταγελῶντας τοὺς Ἐπικούρους καὶ Μητροδώρους καὶ Δάμιδας, κρατουμένους δὲ καὶ ἀποφραττομένους ὑπ' αὐτῶν τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους· ὥστε ὑμέτερον ἂν εἴη παύειν καὶ ἰᾶσθαι ταῦτα, τῶν καὶ ἐς τόδε αὐτὰ προαγαγόντων. Μῶμ' οὐ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσται· οὐδὲ γὰρ πάλαί τῶν τιμωμένων ἦν, ὑμῶν ἔτι εὐτυχούντων καὶ τὰς θυσίας καρπούμενων. ΖΕΥΣ Τοῦτον μὲν, ὃ θεοί, ληρεῖν ἐάσωμεν αἰὲν τραχὺν ὄντα καὶ ἐπιτιμητικόν· ὥς γὰρ ὁ θαυμαστός Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι καὶ μέμψασθαι καὶ ἐπιτιμῆσαι ῥάδιον καὶ παντός, τὸ δὲ ὅπως τὰ παρόντα βελτίῳ γενήσεται συμβουλευῆσαι, τοῦτ' ἔμφορος ὥς ἀληθῶς συμβούλου· ὅπερ οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε καὶ τούτου σιωπῶντος. ^[5]

J Tr 23 ΠΟΣΕΙΔΩΝ Ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ὑποβρύχιός εἰμι, ὥς ἴστε, καὶ ἐν βυθῷ πολιτεύομαι κατ' ἐμαυτόν, εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατόν σώζων τοὺς πλείοντας καὶ παραπέμπων τὰ πλοῖα καὶ τοὺς ἀνέμους καταμαλάττων· ὅμως δ' οὖν—μέλει γάρ μοι καὶ τῶν ἐνταῦθα—φημί δεῖν τὸν Δᾶμιν τοῦτον ἐκποδὼν ποιήσασθαι, πρὶν ἐπὶ τὴν ἔριν ἥκειν, ἥτοι κεραυνῷ ἢ τινὶ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ καὶ ὑπέρσχη λέγων— φῆς γάρ, ὃ Ζεῦ, πιθανόν τινα εἶναι αὐτόν· ἅμα γὰρ καὶ δείζομεν αὐτοῖς ὥς μετερχόμεθα τοὺς τὰ τοιαῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντας. ^[10]

J Tr 24 ΖΕΥΣ Παίξεις, ὃ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλῃσαι ὥς οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τῶν τοιούτων ἐστίν, ἀλλ' αἱ Μοῖραι ἐκάστῳ ἐπικλώθουσι, τὸν μὲν κεραυνῷ, τὸν δὲ ξίφει, τὸν δὲ πυρετῷ ἢ φθόγῃ ἀποθανεῖν; ἐπεὶ εἴ γε μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα ἦν, εἴασα ἄν, οἶει, τοὺς ἱεροσύλους πρῶην ἀπελθεῖν ἄκεραυνώτους ἐκ Πίσσης δύο μου τῶν πλοκάμων ἀποκείραντας ἕξ μνᾶς ἕκαστον ἔλκοντας; ἢ σὺ αὐτὸς περιεῖδες ἂν ἐν Γεραιστῷ τὸν ἀλιέα τὸν ἐξ Ὠρεοῦ ὑφαιρούμενόν σου τὴν τρίαιναν; ἄλλως τε καὶ δόξομεν ἀγανακτεῖν λελυπημένοι τῷ πράγματι καὶ δεδιέναι τοὺς παρὰ τοῦ Δάμιδος λόγους καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκευάζεσθαι τὸν ἄνδρα, οὐ περιμείναντες ἀντεξετασθῆναι αὐτόν τῷ Τιμοκλεῖ. ^[10]

J Tr 25 ὥστε τί ἄλλο ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν οὕτω δόξομεν; ΠΟΣΕΙΔΩΝ Καὶ μὴν ἐπίτομόν τινα ταύτην ὥμην ἐπινενοηκέναι ἔγωγε πρὸς τὴν νίκην. ΖΕΥΣ Ἀπαγε, θυννῶδες τὸ ἐνθύμημα, ὃ Πόσειδον, καὶ κοιμῶν παχύ, προαναιρήσειν τὸν ἀνταγωνιστὴν ὥς ἀποθάνοι ἀήττητος, ἀμφήριστον ἔτι καὶ ἀδιάκριτον καταλιπὼν τὸν λόγον. ΠΟΣΕΙΔΩΝ Οὐκοῦν ἄμεινόν τι ὑμεῖς ἄλλο ἐπινοεῖτε, εἰ τὰμὰ οὕτως ὑμῖν ἀποτεθύννισται. ΑΠΟΛΛΩΝ Εἰ καὶ τοῖς νέοις ἔτι καὶ ἀγενεῖοις ἡμῖν ἐφεῖτο ἐκ τοῦ νόμου δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἰπὼν τι συμφέρον εἰς τὴν διάσκεψιν. ^[23]

J Tr 26 ΜΩΜΟΣ Ἡ μὲν σκέψις, ὃ Ἀπολλον, οὕτω περὶ μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι προκεῖσθαι τὸν λόγον· χάριεν γάρ, εἰ περὶ τῶν ἐσχάτων κινδυνεύοντες περὶ τῆς ἐν τοῖς νόμοις ἐξουσίας μικρολογούμεθα. σὺ δὲ καὶ πάννυ ἤδη ἔννομος εἶ δημηγόρος, πρόπαλαι μὲν ἐξ

ἐφήβων γεγονώς, ἐγγεγραμμένος δὲ ἐς τὸ τῶν δώδεκα ληξιαρχικόν, καὶ ὀλίγου δεῖν τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὥν· ὥστε μὴ μεираκιεύου πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε θαρρῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα, μηδὲν αἰδεσθεὶς εἰ ἀγένειος ὥν δημηγορήσεις, καὶ ταῦτα βαθυπώγωνα καὶ εὐγένειον οὕτως υἷὸν ἔχων τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι νῦν μάλιστα ἐκφαίνειν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μάτην ἐν τῷ Ἑλικῶνι κάθησαι ταῖς Μούσαις συμφιλοσοφῶν. ΑΠΟΛΛΩΝ Ἀλλ' οὐ σέ, ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφίεναί, τὸν Δία δέ· καὶ ἦν οὗτος κελεύση, τάχ' ἂν τι οὐκ ἄμουςον εἴποιμι ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ Ἑλικῶνι μελέτης ἄξιον. ΖΕΥΣ Λέγε, ὦ τέκνον· ἐφίημι γάρ. ΑΠΟΛΛΩΝ Ὁ Τιμοκλῆς οὗτος ἔστι μὲν χρηστὸς ἀνὴρ καὶ φιλόθεος καὶ τοὺς λόγους πάνυ ἠκρίβωκε τοὺς Στωϊκοῦς· ὥστε καὶ σύνεστιν ἐπὶ σοφίᾳ πολλοῖς τῶν νέων καὶ μισθοὺς οὐκ ὀλίγους ἐπὶ τούτῳ ἐκλέγει, σφόδρα πιθανὸς ὥν ὅποτε ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς διαλέγοιτο· ἐν πλήθει δὲ εἰπεῖν ἀτολμώτατός ἐστι καὶ τὴν φωνὴν ἰδιώτης καὶ μιζοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκάνειν διὰ τοῦτο ἐν ταῖς συνουσίαις, οὐ συνείρων ἀλλὰ βατταρίζων καὶ ταραττόμενος, καὶ μάλιστα ὁπότε οὕτως ἔχων καὶ καλλιρρημοσύνην ἐπιδείκνυσθαι βούληται. ^[10]

J Tr 27 συνεῖναι μὲν γὰρ εἰς ὑπερβολὴν ὀξύς ἐστι καὶ λεπτογνώμων, ὥς φασι οἱ ἄμεινον τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες, λέγων δὲ καὶ ἐρμηνεύων ὑπ' ἀσθενείας διαφθείρει αὐτὰ καὶ συγχεῖ, οὐκ ἀποσαφῶν ὅτι βούλεται ἀλλὰ αἰνίγμασιν ἐοικότα προτείνων καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος· οἱ δὲ οὐ συνιέντες καταγελῶσιν αὐτοῦ. δεῖ δὲ οἷμαι σαφῶς λέγειν καὶ τούτου μάλιστα πολλὴν ποιεῖσθαι τὴν πρόνοιαν, ὥς συνήσουσιν οἱ ἀκούοντες. ΜΩΜΟΣ Τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας, ὦ Ἀπολλον, ἐπαινέσας τοὺς σαφῶς λέγοντας, εἰ καὶ μὴ πάνυ ποιεῖς αὐτὸ σὺ ἐν τοῖς χρησιμοῖς λοξὸς ὥν καὶ γριφώδης καὶ ἐς τὸ μεταίχιμον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὥς τοὺς ἀκούοντας ἄλλου δεῖσθαι Πυθίου πρὸς τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. ^[5]

J Tr 28 ἀτὰρ τί τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβουλεύεις; τίνα ἴασιν ποιήσασθαι τῆς Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; ΑΠΟΛΛΩΝ Συνήγορον, ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνηθείημεν, αὐτῷ παρασχεῖν ἄλλον τῶν δεινῶν τούτων, ἐροῦντα κατ' ἀξίαν ἅπερ ἂν ἐκεῖνος ἐνθυμηθεῖς ὑποβάλη. ^[8]

J Tr 29 ΜΩΜΟΣ Ἀγένειον τοῦτο ὡς ἀληθῶς εἴρηκας, ἔτι παιδαγωγοῦ τινος δεόμενον, συνήγορον ἐν συνουσίᾳ φιλοσόφων παραστήσασθαι ἐρμηνεύσοντα πρὸς τοὺς παρόντας ἅπερ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ, καὶ τὸν μὲν Δᾶμιν αὐτοπρόσωπον καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν, τὸν δὲ ὑποκριτῇ προσχρώμενον ἰδίᾳ πρὸς τὸ οὗς ἐκείνῳ ὑποβάλλειν τὰ δοκοῦντα, τὸν ὑποκριτὴν δὲ ῥητορεύειν, οὐδ' αὐτὸν ἴσως συνιέντα ὅτι ἀκούσειε. ταῦτα πῶς οὐ γέλως ἂν εἴη τῷ πλήθει; ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἄλλως ἐπινοήσωμεν. ^[10]

J Tr 30 σὺ δέ, ὦ θαυμάσιε —φῆς γὰρ καὶ μάντις εἶναι καὶ μισθοὺς οὐκ ὀλίγους ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐξέλεξας ἄχρι τοῦ καὶ πλίνθους χρυσᾶς ποτε εἴληφέναι—τί οὐκ ἐπεδείξω ἡμῖν κατὰ καιρὸν τὴν τέχνην προειπὼν ὁπότερος τῶν σοφιστῶν κρατήσῃ λέγων; οἶσθα γάρ που τὸ ἀποβησόμενον μάντις ὥν. ΑΠΟΛΛΩΝ Πῶς, ὦ Μῶμε, δυνατόν ποιεῖν ταῦτα μήτε τρίποδος ἡμῖν παρόντος μήτε θυμιαμάτων ἢ πηγῆς μαντικῆς οἷα ἡ Κασταλία ἐστίν; ΜΩΜΟΣ Ὅρᾳς; ἀποδιδράσκες τὸν ἔλεγχον ἐν στενῷ ἐχόμενος. ΖΕΥΣ Ὅμως, ὦ τέκνον, εἰπέ καὶ μὴ παράσχης τῷ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμὰς διαβάλλειν καὶ χλευάζειν τὰ σὰ ὡς ἐπὶ τρίποδι καὶ ὕδατι καὶ λιβανωτῷ κείμενα, ὡς, εἰ μὴ ἔχοις ταῦτα, στερησόμενόν σε τῆς τέχνης. ΑΠΟΛΛΩΝ Ἀμεινον μὲν ἦν, ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς ἢ Κολοφῶνι τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἀπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔθος. ὅμως δὲ καὶ οὕτω γυμνὸς ἐκείνων καὶ ἄσκευος πειράσομαι προειπεῖν ὁποτέρου τὸ κράτος ἔσται· ἀνέξεσθε δέ, εἰ μὴ ἔμμετρα λέγοιμι. ΜΩΜΟΣ Λέγε μόνον, σαφῇ δέ, ὦ Ἀπολλον, καὶ οὐ συνηγόρου καὶ αὐτὰ ἢ ἐρμηνέως δεόμενα· καὶ γὰρ οὐκ ἄρνεια κρέα καὶ χελώνη νῦν ἐν Λυδία συνέψεται· ἀλλὰ οἶσθα περὶ ὅτου ἢ σκέψις. ΖΕΥΣ Τί ποτε ἐρεῖς, ὦ τέκνον; ὡς τά γε πρὸ τοῦ χρησιμοῦ ταῦτα ἤδη φοβερὰ· ἢ χροῖα τετραμμένη, οἱ ὀφθαλμοὶ περιφερεῖς, κόμη ἀνασοβουμένη, κίνημα κορυβαντῶδες, καὶ ὅλως κατόχιμα πάντα καὶ φρικώδη καὶ μυστικά. ΑΠΟΛΛΩΝ

Κέκλυτε μαντιπόλου τόδε θέσφατον Ἀπόλλωνος ἄμφ' ἔριδος κρυερῆς, τὴν ἀνέρες ἐστήσαντο ὀξυβόαι, μύθοισι κορυσσόμενοι πυκινοῖσι. ^[32]

J Tr 31 πολλὰ γὰρ ἔνθα καὶ ἔνθα μόθου ἑτεραλκέϊ κλωγμῶ ταρφέος ἄκρα κόρυμβα καταπλήσσουσιν ἐχέτλης. ἀλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχος ἀκρίδα μάρψῃ, δὴ τότε λοίσθιον ὀμβροφόροι κλάγξουσι κορῶναι. νίκη δ' ἡμιόνων, ὃ δ' ὄνος θαῶ τέκνα κορύψει. ZEYS Τί τοῦτο ἀνεκάγχασας, ὦ Μῶμε; καὶ μὴν οὐ γελοῖα τὰ ἐν ποσὶ παῦσαι κακὸδαιμον, ἀποπνιγῆσι ὑπὸ τοῦ γέλωτος. ΜΩΜΟΣ Καὶ πῶς δυνατόν, ὦ Ζεῦ, ἐφ' οὕτω σαφεῖ καὶ προδήλῳ τῷ χρησμῷ; ZEYS Οὐκοῦν καὶ ἡμῖν ἤδη ἐρμηνέουσιν ἂν αὐτὸν ὃ τι καὶ λέγει. ΜΩΜΟΣ Πάνυ πρόδηλα, ὥστε οὐδὲν ἡμῖν Θεμιστοκλέους δεήσει· φησὶ γὰρ τὸ λόγιον οὕτως διαρρήδην γόητα μὲν εἶναι τοῦτον, ὑμᾶς δὲ ὄνους κανθηλίους νῆ Δία καὶ ἡμιόνους, τοὺς πιστεύοντας αὐτῷ, οὐδ' ὅσον αἱ ἀκρίδες τὸν νοῦν ἔχοντας. ΗΡΑΚΛΗΣ Ἐγὼ δέ, ὦ πάτερ, εἰ καὶ μέτοικός εἰμι, οὐκ ὀκνήσω ὅμως τὰ δοκοῦντά μοι εἰπεῖν· ὁπότεν γὰρ ἤδη συνελθόντες διαλέγονται, τηνικαῦτα, ἦν μὲν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρσχη, ἐάσωμεν προχωρεῖν τὴν συνουσίαν ὑπὲρ ἡμῶν, ἦν δέ τι ἑτεροῖον ἀποβαίνει, τότε ἤδη τὴν στοὰν αὐτὴν ἔγωγε, εἰ δοκεῖ, διασεῖσας ἐμβαλῶ τῷ Δάμιδι, ὥς μὴ κατάρατος ὢν ὑβρίζῃ ἐς ἡμᾶς. ^[5]

J Tr 32 ZEYS Ἡράκλεις, ὦ Ἡράκλεις, ἄγροικον τοῦτο εἴρηκας καὶ δεινῶς Βοιωτίον, συναπολέσαι ἐνὶ πονηρῷ τοσοούτους χρηστούς, καὶ προσέτι τὴν στοὰν αὐτῷ Μαραθῶνι καὶ Μιλτιάδῃ καὶ Κυνεγείρῳ. καὶ πῶς ἂν τούτων συνεμπεσόντων οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν, τὴν μεγίστην εἰς τοὺς λόγους ὑπόθεσιν ἀφηρημένοι; ἄλλως τε ζῶντι μὲν σοι δυνατόν ἴσως ἦν τι πρᾶξαι τοιοῦτον, ἀφ' οὗ δὲ θεὸς γεγένησαι, μεμάθηκας, οἶμαι, ὥς αἱ Μοῖραι μόναι τὰ τοιαῦτα δύνανται, ἡμεῖς δὲ αὐτῶν ἄμοιροί ἐσμεν. ΗΡΑΚΛΗΣ Οὐκοῦν καὶ ὁπότε τὸν λέοντα ἢ τὴν ὕδραν ἐφόνευσον, αἱ Μοῖραι δι' ἐμοῦ ἐκεῖνα ἔπραττον; ZEYS Καὶ μάλα. ΗΡΑΚΛΗΣ Καὶ νῦν ἦν τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμὲ ἢ περισυλῶν μου τὸν νεῶν ἢ ἀνατρέπων τὸ ἄγαλμα, ἦν μὴ ταῖς Μοίραις πάλαι δεδογμένον ἦ, οὐκ ἐπιτρέψω αὐτόν; ZEYS Οὐδαμῶς. ΗΡΑΚΛΗΣ Οὐκοῦν ἄκουσον, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας· ἐγὼ γάρ, ὥς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄγροικός εἰμι τὴν σκάφην σκάφην λέγων· εἰ τοιαῦτά ἐστι τὰ ὑμέτερα, μακρὰ χαίρειν φράσας ταῖς ἐνταῦθα τιμαῖς καὶ κνίσῃ καὶ ἱερείων αἵματι κάτειμι εἰς τὸν Ἄϊδην, ὅπου με γυμνὸν τὸ τόξον ἔχοντα κἂν τὰ εἶδωλα φοβήσεται τῶν ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένων θηρίων. ZEYS Εὖ γε, οἴκοθεν ὁ μάρτυς, φασίν· ἀπέσωσάς γ' ἂν οὖν τῷ Δάμιδι ταῦτα εἰπεῖν ὑποβαλὼν. ^[35]

J Tr 33 ἀλλὰ τίς ὁ σπουδῇ προσιῶν οὗτός ἐστιν, ὁ χαλκοῦς, ὁ εὐγγραμμος καὶ εὐπερίγραφος, ὁ ἀρχαῖος τὴν ἀνάδεσιν τῆς κόμης; μᾶλλον δὲ ὁ σός, ὦ Ἑρμῇ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ παρὰ τὴν Ποικίλῃν πίττης γοῦν ἀναπέπλησται ὁσημέραι ἐκματτόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. τί, ὦ παῖ, δρομαῖος ἡμῖν ἀφίξει; ἢ ποῦ τι ἐκ γῆς νεώτερον ἀπαγγέλλεις; ΕΡΜΑΓΟΡΑΣ Ὑπέρμεγα, ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τῆς σπουδῆς δεόμενον. ZEYS Λέγε ἥδη, εἴ τι καὶ ἄλλο ἡμᾶς ἐπανιστάμενον λέληθεν. ΕΡΜΑΓΟΡΑΣ Ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλουργῶν ὑποπιττούμενος στέρνον τε καὶ μετάφρενον· θώραξ δέ μοι γελοῖος ἄμφι σώματι πλασθεὶς παρηώρητο μιμηλὴ τέχνη σφραγίδα χαλκοῦ πᾶσαν ἐκτυπούμενος· ὁρῶ δ' ὄχλον στείχοντα καὶ τινὰς δύο ὠχροὺς κεκράκτας, πυγμάχους σοφισμάτων, Δᾶμιν τε καὶ— ZEYS Παῦε, ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, τραγωδῶν· οἶδα γὰρ οὐστinas λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον, εἰ πάλα συγκροτεῖται αὐτοῖς ἢ ἔρις. ΕΡΜΑΓΟΡΑΣ Οὐ πάνυ, ἀλλ' ἐν ἀκροβολισμοῖς ἔτι ἦσαν ἀποσφενδονῶντες ἀλλήλοις πόρρωθέν ποθεν λοιδορούμενοι. ZEYS Τί οὖν ἔτι ποιεῖν λοιπόν, ὦ θεοί, ἢ ἀκροάσασθαι ἐπικύψαντας αὐτῶν; ὥστε ἀφαιρεῖτωσαν αἱ Ὠραι τὸν μοχλὸν ἤδη καὶ ἀπάγουσαι τὰ νέφη ἀναπεταννύτωσαν τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ. ^[30]

J Tr 34 Ἡράκλεις, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν ἀπηντήκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς αὐτὸς οὐ πάνυ μοι ἀρέσκει ὑποτρέμων καὶ ταραττόμενος· ἀπολεῖ ἅπαντα οὗτος τήμερον· δῆλος γοῦν ἐστὶν οὐδὲ

ἀντάρασθαι τῷ Δάμιδι δυνησόμενος. ἀλλ' ὅπερ ἡμῖν δυνατώτατον, εὐχόμεθα ὑπὲρ αὐτοῦ σιγῇ ἐφ' ἡμείων, ἵνα μὴ Δαμὶς γε πύθηται. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Τί φής, ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεοὺς μὴ εἶναι μηδὲ προνοεῖν τῶν ἀνθρώπων; ΔΑΜΙΣ Οὐκ· ἀλλὰ σὺ πρότερος ἀποκρίναί μοι ᾧτινι λόγῳ ἐπέισθης εἶναι αὐτούς. ^[2]

J Tr 35 ΤΙΜΟΚΛΗΣ Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ σύ, ὦ μιარέ, ἀποκρίναι. ΔΑΜΙΣ Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ σύ. ΖΕΥΣ Ταυτὶ μὲν παρὰ πολὺ ὁ ἡμέτερος ἄμεινον καὶ εὐφωνότερον τραχύνεται. εὔ γε, ὦ Τιμόκλεις, ἐπίχει τῶν βλασφημιῶν· ἐν γὰρ τούτῳ σοι τὸ κράτος, ὡς τά γε ἄλλα ἰχθύν σε ἀποφανεῖ ἐπιστομίζων. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ἀλλά, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐκ ἂν ἀποκρινάμην σοι πρότερος. ΔΑΜΙΣ Οὐκοῦν, ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα ἐκράτησας γὰρ τοῦτό γε ὁμωμοκῶς ἀλλ' ἄνευ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Εὖ λέγεις· εἶπε οὖν μοι, οὐ δοκοῦσί σοι, ὦ κατάρατε, προνοεῖν οἱ θεοί. ^[16]

J Tr 36 ΔΑΜΙΣ Οὐδαμῶς. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Τί φής; ἀπρονόητα οὖν ταῦτα ἅπαντα; ΔΑΜΙΣ Ναί. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Οὐδ' ὑπὸ τινι οὖν θεῷ τάττεται ἢ τῶν ὄλων ἐπιμέλεια; ΔΑΜΙΣ Οὐ. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Πάντα δὲ εἰκὴ φέρεται; ΔΑΜΙΣ Ναί. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Εἴτ' ἄνθρωποι ταῦτα ἀκούοντες ἀνέχεσθε καὶ οὐ καταλεύσετε τὸν ἀλιτήριον; ΔΑΜΙΣ Τί τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις, ὦ Τιμόκλεις; ἢ τίς ὦν ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τῶν θεῶν, καὶ ταῦτα ἐκείνων αὐτῶν οὐκ ἀγανακτούντων; οἵ γε οὐδὲν δεινὸν διατεθείκασί με πάλαι ἀκούοντες, εἴ γε ἀκούουσιν. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ἀκούουσι γάρ, ὦ Δάμι, ἀκούουσι, καὶ σε μετῴσιν ποτε χρόνῳ. ΔΑΜΙΣ Καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι σχολὴν ἀγάγοιεν ἐπ' ἐμέ, τοσαῦτα, ὡς φής, πράγματα ἔχοντες καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἄπειρα τὸ πλῆθος ὄντα οἰκονομούμενοι; ὥστε οὐδὲ σέ πω ἡμύναντο ὧν ἐπιорκεῖς αἰεὶ καὶ τῶν ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν καὶ αὐτὸς ἀναγκάζωμαι παρὰ τὰ συγκεῖμενα. ^[5]

J Tr 37 καίτοι οὐχ ὁρῶ ἦντινα ἂν ἄλλην ἐπίδειξιν τῆς ἐαυτῶν προνοίας μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδύναντο ἢ σὲ κακὸν κακῶς ἐπιτρίψαντες. ἀλλὰ δηλοῖ εἰσιν ἀποδημοῦντες, ὑπὲρ τὸν Ὠκεανὸν ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας· ἔθος γοῦν αὐτοῖς συνεχῶς ἰέναι παρ' αὐτοὺς μετὰ δαῖτα καὶ αὐτεπαγγέλτοις ἐνίοτε. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Τί πρὸς τοσαύτην ἀναισχυντίαν εἵποιμι ἂν, ὦ Δάμι; ΔΑΜΙΣ Ἐκεῖνο, ὦ Τιμόκλεις, ὃ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπέισθης οἶσθαι προνοεῖν τοὺς θεοὺς. ^[5]

J Tr 38 ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ἡ τάξις με πρῶτον τῶν γινομένων ἔπεισεν, ὁ ἥλιος αἰεὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν καὶ σελήνη κατὰ ταῦτα καὶ ὥραι τρεπόμεναι καὶ φυτὰ φυόμενα καὶ ζῶα γεννώμενα καὶ αὐτὰ ταῦτα οὕτως εὐμηχάνως κατεσκευασμένα ὡς τρέφεσθαι καὶ κινεῖσθαι καὶ ἐννοεῖν καὶ βαδίζειν καὶ τεκταίνεσθαι καὶ σκυτοτομεῖν καὶ τᾶλλα· ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. ΔΑΜΙΣ Αὐτό που τὸ ζητούμενον, ὦ Τιμόκλεις, συναρπάξεις· οὐδέπω γὰρ δηλὸν εἰ προνοία τούτων ἕκαστον ἀποτελεῖται. ἀλλ' ὅτι μὲν τοιαῦτά ἐστι τὰ γινόμενα φαίην ἂν καὶ αὐτός· οὐ μὴν αὐτίκα πεπεῖσθαι ἀνάγκη καὶ ὑπὸ τινος προμηθείας αὐτὰ γίνεσθαι· ἐνὶ γὰρ καὶ ἄλλως ἀρξάμενα νῦν ὁμοίως καὶ κατὰ ταῦτα συνίστασθαι, σὺ δὲ τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκην, εἴτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις εἴ τίς σοι μὴ ἀκολουθοῖ τὰ γινόμενα μὲν ὅποια ἐστι καταριθμουμένῳ καὶ ἐπαινοῦντι, οἰομένῳ δὲ ἀποδείξιν ταῦτα εἶναι τοῦ καὶ προνοίας διατάττεσθαι αὐτῶν ἕκαστον. ὥστε κατὰ τὸν κωμικόν· τουτὶ μὲν ὑπομόχθηρον, ἄλλο μοι λέγε. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι καὶ ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως. ^[27]

J Tr 39 ὅμως δ' οὖν ἐρῶ· ἀποκρίναι γάρ μοι, Ὅμηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γενέσθαι; ΔΑΜΙΣ Καὶ μάλα. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Οὐκοῦν ἐκεῖνον ἐπέισθην τὴν πρόνοιαν τῶν θεῶν ἐμφανίζοντι. ΔΑΜΙΣ Ἀλλ', ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ὅμηρον γενέσθαι πάντες σοι συνομολογήσουσι, μάρτυρα δὲ ἀληθῆ περὶ τῶν τοιούτων οὐτ' ἐκεῖνον οὔτε ἄλλον ποιητὴν οὐδένα· οὐ γὰρ ἀληθείας μέλει αὐτοῖς, οἶμαι, ἀλλὰ τοῦ κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας, καὶ διὰ τοῦτο μέτροις τε κατὰδουσι καὶ μύθοις κατηχοῦσι καὶ ὅλως ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ τερπνοῦ μηχανῶνται. ἀτὰρ ἡδέως ἂν καὶ ἀκούσαιμι

οἷσισι μάλιστα ἐπέισθης τῶν Ὀμήρου· ἄρα οἷς περὶ τοῦ Διὸς λέγει, ὡς ἐπεβούλευον συνδῆσαι αὐτὸν ἢ θυγάτηρ καὶ ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ γυνή; καὶ εἴ γε μὴ τὸν Βριάρεων ἢ Θέτις ἐκάλεσεν ἐπεπείδητο ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς συναρπασθεῖς. ^[5]

J Tr 40 ἀνθ' ὧν καὶ ἀπομνημονεύων τῇ Θέτιδι τὴν εὐεργεσίαν ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα ὄνειρόν τινα ψευδῇ ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθάνοιεν. ὁρᾷς; ἀδύνατον γὰρ ἦν αὐτῷ κεραυνὸν ἐμβαλόντι καταφλέξει τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν ἄνευ τοῦ ἀπατεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ ἐκεῖνά σε μάλιστα εἰς τὴν πίστιν ἐπεσπᾶσαντο, ἀκούοντα ὡς Διομήδης μὲν ἔτρωσε τὴν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρη αὐτὸν Ἀθηνᾶς παρακελεύσει, μετὰ μικρὸν δὲ αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ ἐμονομάχουν ἀναμιξ ἄρρενες καὶ θήλειαι, καὶ Ἀθηνᾶ μὲν Ἄρη καταγωνίζεται ἄτε καὶ προπεπονηκότα, οἶμαι, ἐκ τοῦ τραύματος ὃ παρὰ τοῦ Διομήδους εἰλήφει, Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς; ἢ τὰ περὶ τῆς Ἀρτέμιδος σοι πιθανὰ ἔδοξεν, ὡς ἐκεῖνη μεμψίμοιρος οὖσα ἡγανάκτησεν οὐ κληθεῖσα ἐφ' ἐστίασιν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως, καὶ διὰ τοῦτο σὺν τινα ὑπερφυᾷ καὶ ἀνυπόστατον τὴν ἀλκὴν ἐπαφῆκεν ἐπὶ τὴν χώραν αὐτοῦ; ἄρ' οὖν τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὀμηρος πέπεικε; ΖΕΥΣ Βαβαῖ· ἡλίκον, ὦ θεοί, ἀνεβόησε τὸ πλῆθος, ἐπαινοῦντες τὸν Δᾶμιν· ὁ δ' ἡμέτερος ἀπορουμένων ἔοικεν· ἰδίει γοῦν καὶ ὑποτρέπει καὶ δῆλός ἐστιν ἀπορρίψων τὴν ἀσπίδα, καὶ ἤδη περιβλέπει οἷ παρεκδὺς ἀποδράσεται. ^[5]

J Tr 41 ΤΙΜΟΚΛΗΣ Οὐδ' Εὐριπίδης ἄρα σοι δοκεῖ λέγειν τι ὑγιές, ὁπότεν αὐτοὺς ἀναβιβασάμενος τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν δεικνύη σώζοντας μὲν τοὺς χρηστοὺς τῶν ἡρώων, τοὺς πονηροὺς δὲ καὶ κατὰ σὲ τὴν ἀσέβειαν ἐπιτρίβοντας; ΔΑΜΙΣ Ἀλλ', ὦ γενναιότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τραγωδοὶ πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θάτερον, ἥτοι Πῶλον καὶ Ἀριστόδημον καὶ Σάτυρον ἡγεῖσθαι σε θεοὺς εἶναι τότε ἢ τὰ πρόσωπα τῶν θεῶν αὐτὰ καὶ τοὺς ἐμβάτας καὶ τοὺς ποδῆρεις χιτῶνας καὶ χλαμύδας καὶ χειρῖδας καὶ προγαστρίδια καὶ τᾶλλα οἷς ἐκεῖνοι σεμνύνουσι τὴν τραγωδίαν, ὅπερ καὶ γελοιότατον· ἐπεὶ καθ' ἑαυτὸν ὁπότεν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπειγούσης τῆς χρεῖας τῶν δραμάτων, τὰ δοκοῦντά οἱ λέγει, ἀκούσῃ αὐτοῦ τότε παρρησιαζομένου, ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα καὶ γῆν περίξ ἔχονθ' ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις; τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγοῦ θεόν. καὶ πάλιν, Ζεὺς, ὅστις ὁ Ζεὺς, οὐ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων. καὶ τὰ τοιαῦτα. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Οὐκοῦν ἅπαντες ἄνθρωποι καὶ τὰ ἔθνη ἐξηπάτηνται θεοὺς νομίζοντες καὶ πανηγυρίζοντες; ΔΑΜΙΣ Εὖ γε, ὦ Τιμόκλεις, ὅτι με ὑπέμνησας τῶν κατὰ ἔθνη νομιζομένων, ἀφ' ὧν μάλιστα συνίδοι τις ἂν ὡς οὐδὲν βέβαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος ἔχει· πολλὴ γὰρ ἡ ταραχὴ καὶ ἄλλοι ἄλλα νομίζουσι, σκύθαι μὲν ἀκινάκη θύοντες καὶ Θραῖκες Ζαμόλξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ ἐκ Σάμου ὡς αὐτοὺς ἤκοντι, Φρύγες δὲ Μῆνην καὶ Αἰθίοπες Ἡμέρα καὶ Κυλλήνιοι Φάλητι καὶ Ἀσύριοι περιστερᾷ καὶ Πέρσαι πυρὶ καὶ Αἰγύπτιοι ὕδατι. ^[10]

J Tr 42 καὶ τοῦτο μὲν ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ, ἰδίᾳ δὲ Μεμφίταις μὲν ὁ βοῦς θεός, Πηλουσιώταις δὲ κρόμμυον, καὶ ἄλλοις ἴβις ἢ κροκόδειλος καὶ ἄλλοις κυνοκέφαλος ἢ αἴλουρος ἢ πίθηκος· καὶ ἔτι κατὰ κώμας τοῖς μὲν ὁ δεξιὸς ὦμος θεός, τοῖς δὲ κατ' ἀντιπέρας οἰκοῦσιν ἄτερος· καὶ ἄλλοις κεφαλῆς ἡμίτομον, καὶ ἄλλοις ποτήριον κεραμεοῦν ἢ τρύβλιον. ταῦτα πῶς οὐ γέλως ἐστίν, ὦ καλὲ Τιμόκλεις; ΜΩΜΟΣ Οὐκ ἔλεγον, ὦ θεοί, ταῦτα πάντα ἤξειν εἰς τοῦμφανές καὶ ἀκριβῶς ἐξετασθήσεσθαι; ΖΕΥΣ Ἐλεγε, ὦ Μῶμε, καὶ ἐπετίμας ὀρθῶς, καὶ ἔγωγε πειράσομαι ἐπανορθώσασθαι αὐτά, ἦν τὸν ἐν ποσὶ τοῦτον κίνδυνον διαφύγωμεν. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ἀλλ', ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σύ, τοὺς χρησμοὺς καὶ προαγορεύσεις τῶν ἐσομένων τίνος ἔργον ἂν εἴποις ἢ θεῶν καὶ τῆς προνοίας τῆς ἐκείνων; ΔΑΜΙΣ Σιώπησον, ὦ ἄριστε, περὶ τῶν χρησμῶν, ἐπεὶ ἐρήσομαί σε τίνος αὐτῶν μάλιστα μεμνησθαι ἀξιοῖς; ἄρ' ἐκείνου ὃν τῷ Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν, ὃς ἀκριβῶς ἀμφήκης ἦν καὶ διπρόσωπος, οἷοί εἰσι τῶν Ἑρμῶν ἔνιοι, διττοὶ καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι πρὸς ὁπότερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιστραφῇ; ἢ τί γὰρ μᾶλλον ὁ Κροῖσος

διαβάς τὸν Ἄλυν τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν ἢ τὴν Κύρου καταλύσει; καίτοι οὐκ ὀλίγων ταλάντων ὁ Σαρδιανὸς ἐκεῖνος ὄλεθρος τὸ ἀμφιδέξιον τοῦτο ἔπος ἐπρίατο. ^[10]

J Tr 43 ΜΩΜΟΣ Αὐτά που, ὦ θεοί, ἀνὴρ διεξέρχεται λέγων ἃ ἐδεδίειν μάλιστα. ποῦ νῦν ὁ καλὸς ἡμῖν κιθαρωδός; ἀπολόγησαι αὐτῷ κατελθὼν πρὸς ταῦτα. ΖΕΥΣ Σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεϊς, ὦ Μῶμε, οὐκ ἐν καιρῷ νῦν ἐπιτιμῶν. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ὅρα οἷα ποιεῖς, ὦ ἀλιτήριε Δᾶμι, μονονουχὶ τὰ ἔδη αὐτὰ τῶν θεῶν ἀνατρέπεις τῷ λόγῳ καὶ βωμοὺς αὐτῶν. ^[18]

J Tr 44 ΔΑΜΙΣ Οὐ πάντα ἔγωγε τοὺς βωμούς, ὦ Τιμόκλεις. τί γὰρ καὶ δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίγνεται, εἰ θυμιαμάτων καὶ εὐωδίας μεστοὶ εἰσι; τοὺς δὲ ἐν Ταύροις τῆς Ἀρτεμίδος ἡδέως ἂν ἐπέιδον ἐκ βάθρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀνατρεπομένους, ἐφ' ὧν τοιαῦτα ἢ παρθένος εὐωχουμένη ἔχαιρεν. ΖΕΥΣ Τουτὶ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπιχεῖ; ὡς δαιμόνων οὐδενὸς ἀνὴρ φεῖδεται, ἀλλ' ἐξ ἀμάξης παρρησιάζεται καὶ μάρπτει ἐξείης, ὅς τ' αἴτιος ὅς τε καὶ οὐκί. ΜΩΜΟΣ Καὶ μὴν ὀλίγους ἂν, ὦ Ζεῦ, τοὺς ἀναιτίους εὖροις ἐν ἡμῖν· καί που τάχα προῖων ὁ ἄνθρωπος ἄψεται καὶ τῶν κορυφαίων τινός. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Οὐδὲ βροντῶντος ἄρα τοῦ Διὸς ἀκούεις, ὦ θεομάχε Δᾶμι; ΔΑΜΙΣ Καὶ πῶς οὐ μέλλω βροντῆς ἀκούειν, ὦ Τιμόκλεις; εἰ δ' ὁ Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστι, σὺ ἄμεινον ἂν εἰδείης ἐκεῖθ' ἐν ποθεν παρὰ τῶν θεῶν ἀφιγμένος· ἐπεὶ οἷ γε ἐκ Κρήτης ἦκοντες ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται, τάφον τινὰ κεῖθι δείκνυσθαι καὶ στήλην ἐφεστάναι δηλοῦσαν ὡς οὐκέτι βροντήσκειν ἂν ὁ Ζεὺς πάσαι τεθνεώς. ^[5]

J Tr 45 ΜΩΜΟΣ Τοῦτ' ἐγὼ πρὸ πολλοῦ ἠπιστάμην ἐροῦντα τὸν ἄνθρωπον. τί δ' οὖν, ὦ Ζεῦ, ὠχρίακας ἡμῖν καὶ συγκροτεῖς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου; θαρρεῖν χρή καὶ τῶν τοιούτων ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν. ΖΕΥΣ Τί λέγεις, ὦ Μῶμε; καταφρονεῖν; οὐχ ὀρᾷς ὅσοι ἀκούουσι καὶ ὡς συμπεπεισμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ἀναδησάμενος τῶν ὠτων ὁ Δᾶμις; ΜΩΜΟΣ Ἀλλὰ σύ, ὦ Ζεῦ, ὁπότεν θελήσης, σειρὴν χρυσεῖην καθεὶς ἅπαντας αὐτοὺς αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαις αὐτῇ τε θαλάσῃ. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Εἰπέ μοι, ὦ κατάρατε, πέπλευκας ἤδη ποτέ; ΔΑΜΙΣ Καὶ πολλάκις, ὦ Τιμόκλεις. ^[1]

J Tr 46 ΤΙΜΟΚΛΗΣ Οὐκ οὖν ἔφερε μὲν ὑμᾶς τότε ἢ ἄνεμος ἐμπίπτων τῇ ὁθόνη καὶ ἐμπιπλὰς τὰ ἀκάτια ἢ οἱ ἐρέττοντες, ἐκυβέρνα δὲ εἷς τις ἐφεστὼς καὶ ἔσωζε τὴν ναῦν; ΔΑΜΙΣ Καὶ μάλα. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Εἴτα ἡ ναὺς μὲν οὐκ ἂν ἔπλει μὴ κυβερνωμένη, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἶε καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι; ΖΕΥΣ Εὖ γε, συνετῶς ὁ Τιμοκλῆς ταῦτα καὶ ἰσχυρῷ τῷ παραδείγματι. ΔΑΜΙΣ Ἀλλ', ὦ θεοφιλέστατε Τιμόκλεις, τὸν μὲν κυβερνήτην ἐκεῖνον εἶδες ἂν αἰεὶ τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦντα καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ παρασκευαζόμενον καὶ προστάττοντα τοῖς ναύταις, ἀλυσιτελὲς δὲ οὐδὲ ἄλογον οὐδὲν τι εἶχεν ἢ ναὺς ὃ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ἦν πρὸς τὴν ναυτιλίαν αὐτοῖς; ὁ δὲ σὸς οὗτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηϊ ἐφεστάναι ἀξιοῖς, καὶ οἱ συνναῦται αὐτοῦ οὐδὲν εὐλόγως οὐδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν διατάττουσιν, ἀλλ' ὁ μὲν πρότονος, εἰ τύχοι, ἐς τὴν πρύμναν ἀποτέταται, οἱ πόδες δ' ἐς τὴν πρῶραν ἀμφοτέροι· καὶ χρυσαῖ μὲν αἱ ἄγκυραι ἐνίοτε, ὁ χηνίσκος δὲ μολυβδοῦς, καὶ τὰ μὲν ὕφαλα κατάγραφα, τὰ δὲ ἔξαλα τῆς νεὸς ἄμορφα. ^[10]

J Tr 48 καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ναυτῶν ἴδοις ἂν τὸν μὲν ἀργὸν καὶ ἄτεχνον καὶ ἄτολμον πρὸς τὰ ἔργα διμοιρίτην ἢ τριμοιρίτην, τὸν δὲ κατακολυμβῆσαί τε ἄοκνον καὶ ἐπὶ τὴν κεραίαν ἀναπηδῆσαι ῥάδιον καὶ εἰδότα τῶν χρησίμων ἕκαστα μόνον, τοῦτον ἀντλεῖν προστεταγμένον· τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ἐν τοῖς ἐπιβάταις, μαστιγίαν μὲν τινα ἐν προεδρίᾳ παρὰ τὸν κυβερνήτην καθήμενον καὶ θεραπευόμενον, καὶ ἄλλον κίναιδον ἢ πατραλοῖαν ἢ ἱερόσυλον ὑπερτιμώμενον καὶ τὰ ἄκρα τῆς νεὸς κατεिल्φότα, χαρίεντας δὲ πολλοὺς ἐν μυχῷ τοῦ σκάφους στενοχωρουμένους καὶ ὑπὸ τῶν πρὸς ἀλήθειαν χειρόνων πατουμένους· ἐννόησον γοῦν ὅπως μὲν Σωκράτης καὶ Ἀριστείδης ἔπλευσαν καὶ Φωκίων, οὐδὲ τὰ ἄλφιτα διαρκῆ ἔχοντες οὐδὲ ἀποτεῖναι τοὺς πόδας

δυνάμενοι ἐπὶ γυμνῶν τῶν σανίδων παρὰ τὸν ἄντλον, ἐν ὅσοις δὲ ἀγαθοῖς Καλλίας καὶ Μειδίας καὶ Σαρδανάπαλλος, ὑπερτρυφῶντες καὶ τῶν ὑφ' αὐτοῖς καταπτύοντες. Τοιαῦτα ἐν τῇ νηΐ σου γίνεται, ὧ σοφώτατε Τιμόκλεις· διὰ τοῦτο αἱ ναυαγίαι μυρίαί. ^[15]

J Tr 49 εἰ δέ τις κυβερνήτης ἐφεστὼς ἑώρα καὶ διέταττεν ἕκαστα, πρῶτον μὲν οὐκ ἂν ἡγνόησεν οἵτινες οἱ χρηστοὶ καὶ οἵτινες οἱ φαῦλοι τῶν ἐμπλεόντων, ἔπειτα ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἀξίαν τὰ προσήκοντα ἀπένειμεν ἄν, χώραν τε τὴν ἀμείνω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω, τὴν κάτω δὲ τοῖς χείροσι, καὶ συσσίτους ἔστιν οὓς καὶ συμβούλους ἐποιήσατ' ἄν, καὶ τῶν ναυτῶν ὁ μὲν πρόθυμος ἢ πρόωρος ἐπιμελητὴς ἀπεδέδεικτ' ἄν ἢ τοίχου ἄρχων ἢ πάντως πρὸ τῶν ἄλλων, ὁ δὲ ὀκνηρὸς καὶ ῥάθυμος ἐπαίετ' ἄν τῷ καλωδίῳ πεντάκις τῆς ἡμέρας εἰς τὴν κεφαλὴν. ὥστε σοι, ὧ θαυμάσιε, τὸ τῆς νεῶς τοῦτο παράδειγμα κινδυνεύει περιτετράφθαι κακοῦ τοῦ κυβερνήτου τετυχηκός. ΜΩΜΟΣ Ταυτὶ μὲν ἤδη κατὰ ῥοὺν προχωρεῖ τῷ Δάμιδι καὶ πλησίστιος ἐπὶ τὴν νίκην φέρεται. ^[16]

J Tr 50 ΖΕΥΣ Ὁρθῶς, ὧ Μῶμε, εἰκάξεις. ὁ δ' οὐδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπινοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις εὐπερίτρεπτα πάντα ἐπαντλεῖ. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Οὐκοῦν ἐπεὶ τῆς νεῶς τὸ παράδειγμα οὐ πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἄκουσον ἤδη τὴν ἱεράν, φασίν, ἄγκυραν καὶ ἦν οὐδεμιᾶ μηχανῇ ἀπορρήξεις. ^[6]

J Tr 51 ΖΕΥΣ Τί ποτε ἄρα καὶ ἐρεῖ; ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ἴδοις γὰρ εἰ ἀκόλουθα ταῦτα συλλογίζομαι, καὶ εἴ πῃ αὐτὰ δυνατόν σοι περιτρέψαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί· ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοί, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί. τί πρὸς ταῦτα φῆς; ΔΑΜΙΣ Ἦν πρότερον γελάσω ἐς κόρον, ἀποκρινοῦμαι σοι. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ἀλλὰ ἔοικας οὐδὲ παύσεσθαι γελῶν· εἰπέ δὲ ὅμως ὅπῃ σοι γελοῖον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. ΔΑΜΙΣ Ὅτι οὐκ αἰσθάνῃ ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ἐξαψάμενός σου τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα ἱεράν οὔσαν· τὸ γὰρ εἶναι θεοὺς τῷ βωμοὺς εἶναι συνδήσας ἰσχυρὸν οἶει ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τὸν ὄρμον. ὥστε ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τούτου φῆς ἔχειν εἰπεῖν ἱερώτερον, ἀπίωμεν ἤδη. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττηθῆναι προαπιών; ΔΑΜΙΣ Ναί, ὧ Τιμόκλεις. ^[1]

J Tr 52 σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ ὑπὸ τινων βιαζόμενοι ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἡμῖν καταπέφευγας. ὥστε, νῆ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱεράν, ἐθέλω σπείσασθαι ἤδη πρὸς σέ ἐπ' αὐτῶν γε τῶν βωμῶν, ὥς μηκέτι περὶ τούτων ἐρίζοιμεν. ΤΙΜΟΚΛΗΣ Εἰρωνεύῃ ταῦτα πρὸς ἐμέ, τυμβωρύχε καὶ μιαρὲ καὶ κατάπτυστε καὶ μαστιγία καὶ κάθαρμα; οὐ γὰρ ἴσμεν οὔτινος μὲν πατὴρ εἶ, πῶς δὲ ἡ μήτηρ σου ἐπορευέτο, καὶ ὥς τὸν ἀδελφὸν ἀπέπνιξας καὶ μοιχεύεις καὶ τὰ μειράκια διαφθείρεις, λιχνότατε καὶ ἀναισχυντότατε; μὴ φεῦγε δ' οὖν, ἕως καὶ πληγὰς παρ' ἐμοῦ λαβὼν ἀπέλθῃς· ἤδη γὰρ σε τουτῶι τῷ ὀστράκῳ ἀποσφάζω παμμίαρον ὄντα. ΖΕΥΣ Ὁ μὲν γελῶν, ὧ θεοί, ἅπεισιν, ὁ δ' ἀκολουθεῖ λοιδορούμενος οὐ φέρων κατατρυφῶντα τὸν Δᾶμιν, καὶ ἔοικε πατάζειν αὐτὸν τῷ κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλὴν. ^[14]

J Tr 53 ἡμεῖς δὲ τί ποιῶμεν ἐπὶ τούτοις; ΕΡΜΗΣ Ὁρθῶς ἐκεῖνό μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, οὐδὲν πέπονθας δεινόν, ἂν μὴ προσποιῇ. τί γὰρ καὶ ὑπέρμεγα κακόν, εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι πεπεισμένοι ταῦτα ἀπίασι; πολλῶ γὰρ οἱ τάναντία γινώσκοντες πλείους, Ἑλλήνων ὁ πολὺς λεὼς βάρβαροί τε ἅπαντες. ΖΕΥΣ Ἀλλά, ὧ Ἑρμῇ, τὸ τοῦ Δαρείου πάνυ καλῶς ἔχον ἐστίν, ὃ εἶπεν ἐπὶ τοῦ Ζωπύρου· ὥστε καὶ αὐτὸς ἐβουλόμην ἂν ἓνα τοῦτον ἔχειν τὸν Δᾶμιν σύμμαχον ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν. ^[10]